

РИЗИКИ В МАРКЕТИНГОВІЙ ТОВАРНІЙ ПОЛІТИЦІ ПІДПРИЄМСТВА

К.е.н. Н.І. Волкова

Одеський національний політехнічний університет
Україна, м. Одеса

Ринкові умови господарювання, зокрема конкурентне середовище, робить будь-яку господарську діяльність складним передбаченим процесом. Підприємництво в ринковій економіці неможливо без ризику. Наявність фактору ризику створює сильні стимули для економії ресурсів, інноваційних проектів, маркетингових досліджень тощо.

Теорія економічних ризиків представлена в роботах Балабанової Л.В., Бриндіної О.А., Воропаєва Ю.І., Данько Т.П., Кравченко В.А., Павленко А.Ф., Устенко О.Л. та інших.

Ризик в економічній літературі трактується по різному, але суттєва його характеристика одна – це вірогідність втрати ринковими суб'єктами господарювання частини доходів у порівнянні з передбаченим прогнозом, проектом чи програмою. Специфічною характеристикою невизначеності є те, що суб'єкти господарської діяльності повинні враховувати вплив як зовнішнього, так і внутрішнього середовища господарювання.

В економічній літературі досить широка класифікація ризиків за різними ознаками. Найбільш часто ризики систематизуються за рівнем виникнення, сферою походження, ступенем обґрунтованості, причинами виникнення, відповідності допустимих меж тощо [2, с. 34-41].

В умовах ринкової економіки неможливо управляти підприємством без урахування не просто ризику як такого, а конкретного ризику, який необхідно ідентифікувати з конкретною причиною його виникнення.

Ризики в маркетинговій товарній політиці безпосередньо пов'язані із її сутністю, а саме формуванням ефективного товарного портфелю. Ця мета здійснюється за допомогою комплексу заходів, які спрямовані на орієнтацію

задоволення потреб і запитів споживачів у товарному асортименті і, як наслідок, отримання прибутку.

Безпосередньо товарні ризики пов'язані із основними факторами формування товарної політики підприємства, а саме факторами товарного клімату (фактори зовнішнього середовища) та товарного потенціалу (фактори внутрішнього середовища) [1].

Фактори зовнішнього середовища включають фактори макросередовища та мікросередовища підприємства. Фактори макросередовища пов'язані із PEST-факторами, а саме політико-правовою, економічною, соціально-демографічною та техніко-технологічною сферами. Відповідно виникають ризики у кожній з цих сфер. Ризики мікросередовища безпосередньо пов'язані із оточенням підприємства, суб'єктами яких виступають конкуренти, постачальники, споживачі.

Ризиків, в навіть ефективно прорахованій товарній політиці, не уникнути. Процес зводиться до їх мінімізації. Процес мінімізації втрат, які може понести підприємство в результаті подій, що не контролюються, називається управлінням ризиками. Управління товарними ризиками повинно бути зведено до таких етапів: ідентифікація товарних ризиків та їх оцінка; вибір методів управління ризиками; контроль за виконанням прийнятих рішень.

Концепція маркетингу створює умови для такого управління. Маркетинг – це система внутрішнього управління підприємством, яка направлена на вивчення та врахування попиту і потреб ринку для більш обґрунтованої орієнтації виробничої діяльності підприємства на випуск конкурентоспроможних видів продукції у визначених об'ємах та відповідних певним техніко-економічним характеристикам. При цьому прогнозується, що реалізація запланованої асортиментної структури може забезпечити підприємству найбільш високі прибутки та стійку позицію на ринку.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Балабанова Л.В., Бриндіна О.А. Маркетингова товарна політика в системі менеджменту підприємств. Навч. посіб. – К: ВД «Професіонал», 2006. – 330 с.
2. Устенко О.Л. Теория экономического рынка. Монография. – К.: МАУП, 1997. – 164 с.